Ч. 4 Неділя 6 (19) січня 1902. Рік XII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік	К	4·80
на пів року	„	2·40
на чверть року	„	1·20
місячно . .	„	—·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік	К	10·60
на пів року	„	5·40
на чверть року	„	2·70
місячно . .	„	—·90

Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(З буджетової комісиї. — Угорский сойм. — Митово-тарифова комісия в німецкім парляменті. — З полудневої Африки.)

Буджетова комісия радила передвчера над етатом міністерства зелізниць. Пос. Козловский підносить з признанєм діяльність зелізничого міністерства на суспільно-політичнім поли. Міністерство надало стабілізацию 700 зелізничим робітникам, завело службову праґматику, маґазини средств до житя, консумцийні спілки, вакацийні кольониї і т. д. Не так додатна є діяльність зелізничого міністерства на економічнім поли. Особову тарифу підвисшає ся що раз. Знесенє вільного пакунку дуже некористно відбило ся на особовім руху. Бесідник домагає ся переведеня переговорів з північною зелізницею в справі зниженя тариф і удержаненя сеї зелізниці. Российске і угорске збіже має дуже дешевий транспорт, а наше збіже платить за транспорт о много більше. Держава веде політику охоронного мита в користь власного збіжа, а зелізниці ведуть політику експортових премій в користь чужого збіжа. Бесідник домагає ся дальше дальшої децентралізациї зелізничої орґанізациї і виступає против пересадної ощадности, котра в станиславівскій дирекциї стала ся причиною кількох нещасть. — П. Бик підніс, що державний додаток до коштів руху коло 60 мілїонів корон, не є дуже потішаючим явищем. Богато льокальних зелізниць будовано в сьвідомости, що они будуть пасивні, бо домагали ся того стратеґічні взгляди. Тимчасом ті зелізниці все суть продуктивнійші як армати. Домашний промисл під тарифовим взглядом трактований гірше, як угорский. — Пан Міністер Віттек підніс, що некористні фінансові результати руху на державних зелізницях, викликало головно підвисшенє платні персоналу. З тої причини правительство мусіло не увзглядните петицию послїдного віча урядників державних зелізниць. Що до тарифових пільг для транспорту галицкого дерева на захід і до Відня, міністер заявив, що дотичні переговори з північною зелізницею вже закінчено з успішним результатом. Конституционоване льокальної зелізниці з Яворова до Янова вже розпочало ся. Що до відбудованя знищеного повенею шляху Стрий-Ходорів, то компетентна дирекция державних зелізниць вже видала порученя що до розділу робіт.

В скарбовій комісиї угорского сойму доказував міністер скарбу Люкач, що спіритусовий монополь в Росиї добре удав ся. На Угорщині ведуть ся під тим взглядом розслїди. Однако та справа може бути управильнена лише в порозуміню з Австрією і імовірно спіритусовий монополь буде заведений. — Комісия скарбова ухвалила цілий буджет на 1902 рік. Сторонництво лїберальне ухвалило на вчерашній своїй конференциї вислати депешу до Селя з желанями з нагоди єго скорого виздоровленя. Конференция приймила предложені міністром гонведів закон войсковий і закон о континґенті рекрутів.

В понеділок сего тиждня розпочала свої обради митово-тарифова комісия німецкого парляменту. Із числа приділених комісиї внесень заслугують на увагу внесеня центра і социяльних демократів. Центр пропонує, щоби декотрі митові надвижки ужити на лїпше вивінованє вдів і сиріт. Социялісти знов домагають ся між иншими, щоби не накладати оплату на збіже, мясо, худобу на заріз і другі конечні предмети живности. А в иншім социялістичнім внесеню говорить ся: „Як довго на німецкій митовій території будуть підвисшати ся збіжеві оплати, так довго обовязаний кождий властитель по над 100 гектарів управної землї платити до каси державної за кождей гектар десять разів стілько, скілько виносить підвисшена оплата на кождім гектолїтрі пшениці. — Социяльні демократи вносять знов від себе, щоби скасувати податок від соли і цукрові премії.

В полудневій Африцї Бури все ще борють ся з анґлїйскими войсками з рівним завзятєм як доси. Їх віддїли розкинені по цілім Трансвали, Оранії, Капляндї, а навіть Натали і Анґлїйцям не повело ся обмежити Бурів на один округ. Сими днями, як доносять з Мефкінґу, перейшли Бури шлях зелізничий, що іде з Капляндy і напали на анґлїйску залогу в Вільльовдан, на захід від Мефкінґу. Инший віддїл Бурів забрав Анґлїйцям 1000 штук худоби. — Вчера видано в Льондонї т. зв. синю книгу о концентрацийних таборах. Книга містить депешу Кіченера з 6 грудня, котра відпирає жалоби Шальк Бурґера з причини варварского поведеня з бурскими родинами в кон-

---

4) *Передрук заборонений.*

УАРДА.

Повість із старого Єгипту.

Юрия Еберса.

(Авторизований переклад з дванайцятого німецкого виданя.)

(Дальше.)

В просторій комнаті, де він сидів, був приятний холодок. Долїшна часть стін була виложена фаянсовими кафлями, горішна була вкрита штуком [1]) і помальована. Але тих ріжнобарвних штукатур, роботи артистів заведеня, було лиш мало видко, бо їх закривали майже всюди всїлякі деревяні полички, на котрих лежали записані звитки та воскові таблиці. Великий стіл, висока софа, покрита кожею з пантерів, під нею підніжок, на котрім стояла в виді півмісяця підпорка під головою із слоневої кости [2]), кілька стільців, підставка з мидницею і коновочками, і друга з фляшками всїлякої величини, посудинками та коробками, творили знадобу комнати, котру осьвічували три лямпи в виді птиць, наповнені олїєм кікі [3]).

Амені мав на собі дрібонько рясовану запаску з білого як сніг полотна, що сягала єму аж по кістки; був приподсаний шарфою, украшеною тороками, котра з переду була завязана, а широкі, тверді єї кінці звисали єму на колїна. Широка лента, з білого срібного брокату, держала на нім єго рясисту одїж. Із шиї єрея звисало єму аж понисше єго голих грудий більше як на пядь широке намисто, зроблене з перел і дорогих каменїв, а на єго руках, повисше ліктів, сьвітили ся великі золоті нараменники. Тепер встав він із свого гебанового стільця з львиними ногами, і дав знак якомусь свому слузї, що сидїв скулений під стїною єго комнати. Той і без говореня зрозумів, чого єго панови потреба, наложив осторожно і мовчки перуку [4]), з довгим і густим волосєм, на єго лису голову, та накинув на него пантерову кожу, котрої голова і кіґтї були покриті золотою бляхою. Другий слуга подержав Амені'ви металеве зеркало, в котре він уважно подивив ся, поправляючи на собі кожу і перуку на голові.

Як-раз хотів ще й третий слуга подати духовникови закривлену в горі палицю, знак єго високого достоїнства, коли увійшов якийсь єрей і дав знати, що прийшов писар Пентаур.

Амені дав знак і до комнати увійшов той сам молодий єрей, з котрим княгиня Бент-Анат розмавляла коло брами сьвятинї.

Пентаур впав на колїна і поцїлував старшого єрея в руку, а той благословлячи єго, відозвав ся до него таким милозвучним голосом і такими добірними словами, мов би читав з книжки: Встань сину! Коли ти прийшов, то не потреба буде менї так дуже не в пору виходити, скоро менї скажеш, чого то межи учениками в нашій сьвятини зробив ся такий неспокій. Говори!

— Не стало ся нічого так дуже замітного, сьвятий отче, — відповів Пентаур, — та я й був би тобі тепер не перешкаджав, як би наші ученики не наробили були зовсім непотрібного крику, і як би не то, що прийшла була сама княгиня Бент-Анат просити нас о якого лїкаря. Та незвичайна пора і дружина, з якою она явила ся....

---

1) „Штук“ або лїпше „стук“ (від італїяньского слова stucco), есть то маса роблена з ґіпсу, вапна і піску, котра зразу есть мягка і дає ся легко виливати у форми, але опісля твердне; есть то віби рід тинку, котрим вимащують стіни із середини, або також і дерево на стели, а також виправляють з неї всїлякі орнаменти. Роблять також окремо із штуку всїлякі прикраси, а відтак прикріпляють їх в тім місци, де потреба. Вже стародавні Єгиптияни, Греки та Римляни знали штук і украшали ним цїлі сьвятинї; але з часом люди забули єї і аж в 14-ім столїтю винайдено єї знову в Італїї і длятого майже всї народи приняли італїяньску назву тої штуки. Окраси із штуку називаемо штукатурами.

2) Тих підпорок, на котрі опирано голову, знайдено дуже богато в гробах, а такого самого предмету уживають ще й нинї в Нубії.

3) Олїй „кікі“ або рицинусовий олїй, котрим Єгиптияни сьвітили в лямпах.

4) Знатні Єгиптияни носили на оголених головах перуку. Кілька таких перук знаходить ся тепер в музеях старинностий.

центраційних таборах. Кіченер вневнює, що всі, котрі хотіли покинути табори, одержали на то дозвіл. Депеша Кіченера з дня 28 грудня каже, що Кіченер предложив Боті, що випустить родини перебуваючих на війні Бурів, коли Бота заявить, що родини тих Бурів, котрі піддали ся, не зазнають від него ніяких прикростий, — Бота відкинув предложенє. В місяци грудни було в концентраційних таборах 117.000 людий, з котрих 2380, між ними 1667 дітий, в грудни померло.

Новинки.

Львів дня 18-го сїчня 1902.

— **Впреосьв. Митрополит Шептицкий** був передвчера на авдиенциї у Є. В. Цїсаря. — Як доносять телеграфічно, Преосьвященний відправить в недїлю, о годині 9½ рано архиєрейску службу Божу і водосьвятє Йорданьске у віденьскій церкви сьв. Варвари.

— **Із львівскої ради міскої.** Після нового статута ради міскої мандат одної половини членів ради тепер кінчить ся, а на їх місце відбудуть ся нові вибори. В часї трехлїтного урядованя з ріжних причин убуло 15 радних, а 35-ох потратили свої мандати через вильосованє, яке відбуло ся оногди на звичайнім засїданю. Вибір нових 50 членів ради відбуде ся в марті, а лїста управнених виборців, котрих число виносить звиш 10.000, уже виготовлена і виложена в маґістратї до перегляду інтересованих.

— **Про страшну бурю,** яка дня 16 с. м. лютила ся в Пістини, доносять нам звідтам що слїдує: О 7-ій год. рано почав віяти вітер з малими перестанками; що хвиля звівав ся що раз більший і сильнїйший. Около полудня став вже віяти такий сильний, що дерева овочеві і дикі в лїсї страшенно поломив. Дерева були позамерзали, а галузє в слїд того було крихке і так грушї та яблінки виглядають як би їх хто обрубав сокирою. Страшенну шкоду потерпіли пасїки. Найбільшу шкоду наробив вітер Вп. Т. Бурчакови в пасїцї. Улиї дзержони вітер о пів кільометра порозкидав, порозривав їх та розніс пчоли зі снїгом по поли — словом, з пасїки лишили ся самі тріски. Причиною сего нещастя було то, що пасїка стояла на горбі. Прочі пасїки, у п. Д. Костюка, начальника громади, Т. Озийчука, Михайла Долїшняка та й Мосейчука потерпіли також вельми значно. Около 1-шої години пополудни повіяв знов такий сильний вітер, що в одній хвили порозривав дахи на домах особливо жидівских, а донки та ґонти лїтали мов піре у воздусї. Сїно в стогах солому та шумлицю з кукурудзів забрало і порозкидало по поли. По сїм став падати снїг і присипав порозкидане сїно. Під ту пору везли брати Федір і Іван Якимишин сїно до дому. На мостї Пістиньки повіяв так сильний вітер, що старшого брата вхопило з волами, возом і сїном, та кинуло до рова, а молодшого Івана перекинув вітер через фіру зі сїном і поруче до ріки на лїд і так сильно вдарив головою об лїд, грубий на 6 центим., що голова розскочила ся на куснї, і він на місци помер, лишивши жінку і 4 дїтий. — Звістку сю подав нам п. Никола Атаманюк з Пістиня, котрому тут за то складаємо сердечну подяку, а рівночасно просимо наших читателїв, щоби були ласкаві подати нам і з инших сторін звістки про подібне зявище в природї, котрим сегорічна зима особливо зазначила ся.

— **Дирекция „Дністра“** подає до відомости всїх членів товариства і інтересованих сторін, що від 1-го н. ст. лютого 1902 р. буде товариство взаїмних обезпечень „Дністер“ і товариство взаїмного кредиту „Дністер“ урядовати **два рази** денно, то є перед полуднем і по полудни, — місто дотеперішного одноразового урядованя — Сторони можуть полагоджувати свої дїла в тих товариствах в годинах: **від 9 рано до 12½ в полуднє і від 3 до 5 по полудни в будні дни, а від 10 до 12 в полудне в неділї і сьвята.** В инших годинах канцеляриї і каси для сторін замкнені.

— **Карнаваловий вечер друкарский,** котрий відбуде ся дня 25 с. м. на Стрільници, заповідає ся сьвітло. Вечерковий комітет постарав ся о ріжні несподїванки для гостий, а карнетики, прикрашені малюнками ручної роботи, будуть милою памяткою для хороших дансерок. Забава буде дуже оживлена, бо комітет постарав ся о численний гурток молодих дансерів, отже нема обави, аби котра з панн не бавила ся знаменито. Благородна цїль вечера, бо чистий дохід призначений на фонд будови власного дому, стягне без сумнїву численну публику, що не лише дуже добре забавить ся, але своїм грошем причинить ся також до благородної цїли.

— **В катастрофі** у законї „Юпітер“ коло Гневіна (Brüx) в Чехах згинуло як вже сконстатовано 44 людий. Скоро лиш буде приступ можливий, зачнуть воду помповати. Вчера знайдено при входї до закопу одного трупа, але зглядя все ще грозячої небезпечности не можна єго було видобути. Страшенна буря утрудняє ще дуже приступ. Є. Вел. Цїсар жертвував для позіставших по погибших родин 10.000 К. По нещасливих остало ся 84 дїтий, не числячи тих, що мають звиш 14 лїт. Найбільше потерпіла родина Моравеця, котрої батько і найстарший син погибли підчас катастрофи. Згинув також інжинер Біндер, котрий зараз на першу вість поспішив нещасливих ратувати, а не зважаючи на своє власне житє, стояв по пояс у воді і присьвічував другим, аж остаточно вода і єго залила.

— **Ледові гори а студінь.** По незвичайно теплій зимі, котра була аж до нашого року, так, що здавало ся майже, що вже незадовго готова настати весна, подув нараз студений вітер, а в четвер через цїлий день спадало у Львові так густим снїгом, що хвилями уставала майже вся комунїкация; електричний трамвай лиш з великим трудом робив собі дорогу, а плуги, від снїгу ледви що єго трохи згорнули з улиць, як за хвильку він вже знову засипав єї грубою верствою. Замітне при тім, що вітер дув від північного заходу. Така нагла зміна у воздусї має між иншим свою причину і в тім, що до північно-всхідних берегів Америки а так само й до північно-західних берегів Европи наплизають від північного бігуна величезні ледові гори, котрі приносять і велику студінь з собою. Що такі гори мусїли очевидно підплисти десь близше до нас, може служити доказом слїдуюча вість з Копенгаґи, після котрої, ще дня 19 мин. місяця показали ся були ледові гори коло Ісляндиї, а одна з тих гір розбила навіть і затопила корабель. З Копенгаґи доносять іменно, що згаданого дня, коли пароход „Інга“, що віз почту до Ісляндиї, запливав вже до заливу коло Рейкіявік, вітер нагнав нараз на него величезну гору ледову і она вдарила так сильно об корабель, що розбила єго. За кілька хвиль корабель затонув зі всїм, що на нім було, лиш залога уратувала ся в той спосіб, що вхопила ся щасливо на плаваючий по воді лїд і поплила на нім аж на широке море, де єї остаточно виратував другий пароход „Мельнір“.

— Чи може донька фараона занедужала? —

— Ні, мій отче. Она здорова, така, що аж пустота єї бере ся, бо коли хотїла спробовати, як скоро біжать єї конї, переїхала доньку парашита Пінема. А що у неї таке вже благородне серце, то она таки сама занесла тяжко покалїчену дївчину до єї хати.

— То она зайшла до хати нечистого?

— Так, як кажеш.

— А тепер просить, щоби ми єї очистили?

— Я думав, отче, що треба їй простити, бо то лиш чиста любов людска спонукала єї до того дїла, хоч що правда, оно противить ся звичаєви; але....

— Але? — спитав старший єрей поважним голосом, і єго очи, що доси були спущені в землю, почали підносити ся в гору.

— Але — говорив молодий єрей дальше і тепер спустив він очи в долину — але таке дїло не може бути злочином. Коли Ра[5]) на своїй золотій лодцї їде по небі, то єго сьвітло не спадає скорше і не в більшій мірі на палату фараона як на хату вигнаного, а хибаж слабе людске серце мало би відказати свого любого сьвітла, своєї ласки, низькому, длятого, що він нужденний?

— Як чую, то з Пентаура говорить поет — сказав на то єрейский достойник — а не єрей, котрий удостоїв ся тої ласки, що єго допущено до найвисших степенів знаня і котрого я називаю моїм братом та уважаю собі рівним. Я нічим не більший від тебе, молодче, як лиш тим марним знанем, яке минувшість для тебе здобула так само як і для мене, як тими кількома спостереженями та досьвідами, котрі для сьвіта не приносять нїчого нового, але, що правда, учать, як можна то, що постарілось удержати при житю і надати єму сили. На то само, на що ти присягав перед кількома недїлями, присягав і я богато лїт тому назад перед найсьвятїйшим: берегти знанє яко виключну власність тих, що тому посьвятили ся. Бо знанє то як огонь, котрий підготовленому служить до благородних цїлий, але в руках дитини — а нарід, товпа, не може нїколи дозріти на мужчину — може стати ся пожежею, що все нищить, що лютила би ся і не дала би ся угасити та пожерла би і знищила би все, що минувшість збудувала і украсила. А як же могли би ми остати ся „відущими“ і без шкоди для слабих та лиш в їх користь поглубляти і розвивати пізнанє під опікою і в спокою наших сьвятинь? Ти то знаєш і присягав дїлати після того знаня! Твоїм обовязком і кождого єрея єсть держати товпу кріпко при вірі і постановах батьків. Часи змінили ся, мій сину. За давних королїв був той огонь, про котрий я говорив тобі, яко поетї, образово, обведений зелїзними мурами, попри котрі товпа глухо переходила. Але тепер виджу, що стара запора попукала і очи непокликаних, змислових людий стали бистрїйші; один розповідає другому, що, як єму здає ся добачив, крізь жаріючі, щелини, хоч єму трохи й очи заступило.

Голос бесїдника зачав з легонька дрожати, а коли він так силою своїх очий держав перед собою поета мов би задеревілого, говорив він дальше: Проклинаємо і викидаємо з поміж себе кождого посьвяченого, котрий збільшає ті розколини, караємо і приятеля, к трий би байдужно занедбав стулити їх знову зелїзом та ударами молота.

— Отче мій! — відозвав ся Пентаур і здивований підніс голову, а кров виступила єму на лице.

Старший єрей приступив близше до него і поклав єму на плеча обі свої руки.

Оба були однакового росту і однаково красної будови, а навіть зверхна форма черт їх лиця була подібна до себе. А все-таки нїхто не був би їх уважав хоч би й за далеких собі свояків, бо вираз їх лиць ріжнив ся безконечно від себе. В чертах одного пробивала воля і сила опанувати холодно і поважно житє і себе самого, а в чертах тамтого другого видко було любу жадобу розпізнати недостачі і біду сьвіта та дивити ся на житє так, як єго змальовує чародійне зеркало душі поета, котре показує все красним. Молодість і веселість виглядали з єго сьвітячих очий, але той делїкатний усьміх на єго устах при виміні гадок, або коли ум єго був зворушений, показував, що Пентаур, далекий від наївної безжурности, перебув тяжку борбу душевну і закоштував напитка сумнїву.

В сїй хвили відозвали ся в нїм на переміну всїлякі чувства. Єму здавало ся, як би він мусїв противити ся тому, що чує, а все-таки могуча личність тамтого другого робила так великий вплив на єго душу, виховану до послуху, що він мовчав і якийсь мороз пішов єму по тїлї, коли руки Амені'го доторкнули ся єго плечий.

— Докоряю тобі — сказав старший єрей, держачи все ще молодця перед собою — таки мушу тебе покарати, хоч то менї прикро; а все-таки — і аж тепер відступив ся від него та взяв єго за праву руку — а все-таки я рад з тої конечности, бо я тебе люблю і поважаю яко того, котрого невисказаний поблагословив великими дарами і призначив до великих річий. Бурян лишаємо, щоби ріс або виполюємо єго, але з тебе благородне дерево, а я віби той городник, що має придати єму колик і котрий тепер вдячний за то, що побачив, де оно кривить ся, та що пора то направити. Ти споглядаєш на мене якби хотів щось питати ся,

[5]) Бог сонця у Єгиптиян.

Господарство, промисл, торговля, гіґієна і вихованє.

Ради господарскі.

— Примусові спілки господарскі. (II). О спілках взагалі можна всіляко думати; але в кождім случаю треба брати на увагу, яка єсть спілка що до числа спільників і на яких она опирає ся основах. „Найлїпша спілка“ — каже наша приповідка — „то чоловік і жінка“, а в тім містить ся велика мудрість економічна: найлїпша мала спілка, зложена з двох або кількох членів, звязаних тісно з собою не лиш самим інтересом, але й звязею спорідненя або широкої дружби, честноти, згідности характерів та однакового знаня інтесу і одушевленя для него. Така спілка єсть рухлива, в ній зарабляє спільний гріш і спільна робота, а спільники ділять ся однаково своїм зарібком і двигають однаково страти; ніхто через них не зискує, але й ніхто через них не тратить, ніхто не стає через них нещасливим. Такими спілками люди найборше двигають ся і найлїпше дорабляють ся маєтків. То суть — можна би сказати — спілки природні: один чоловік помагає другому для спільного добра, а рівночасно оба помагають ще й другим або бодай роблять вигоду і не шкодять нікому. Инакше представляють ся великі — можна би сказати, штучні, новомодні — спілка з многими, по кілька сот або й кілька тисяч членами. Такі спілки мають вже капіталістичний характер. Тут вже не може бути бесіди о спільности роботи, бо годі всїм членам в однім напрямі працювати; що найбільше можуть бути спільні гроші, спільний капітал — і о то именно розходить ся в таких спілках, — а в наслідок того й не може бути бесіди о однаковім спільним зиску та о однаковім спільним двиганю тягарів. Для забезпеченя зложених і придбаних гроший та для управильненя і забезпеченя роботи в таких спілках треба вже закона і для того такі спілки мусять вже опирати ся на статутах. Широкі круги членів доставляють лиш гроша, а вся робота спадає на кількох людий, на виділ такої спілки або товариства. В такій спілці поправді працює за одних — а тих єсть найбільше — лиш капітал, а другі — тих буває лиш кількох дають і свою працю і капітал. Тих кількох знаходить ся у великій спілці завсїгди в лїпшім положеню; бо хоч они, що правда, дають всю свою роботу, але мають до розпорядимости великий капітал, і підчас коли прочі спільники дістають лиш той зиск, який їм припадає з їх гроший, тамтих кількох, що зовсїм природно, каже собі платити за свою роботу. Тих кількох знаходить собі заробок у своїх спільників і поправді лиш они дорабляють ся. Се именно і стало ся причиною, що того рода великі спілки суть у нас так улюблені і захвалювані. О тім, який спадає тягар на тих спільників, котрі мусїли вдоволяти ся лиш малим зарібком, коли така спілка або таке товариство збанкрутує — не потребуємо говорити, бо то загально звістно: настає катастрофа. — Так представляють ся спілки взагалі. Тепер же придивім ся, які то проєктовані спілки мають двигати наших господарів з їх біди і нужди. Теперішний проєкт предложено в раді державний вже шестий раз. Перший раз предкладано єго ще за міністерства ґр. Таффого в жовтни 1893 р. Після теперішного проєкту мали бути установлені в кождім судовім повіті повітові обовязкові (примусові) спілки господарскі, а в кождім краю мала би бути ще й краєва спілка, а що спілці треба гроший, то кождий спільник мусїв би платити додаток до податку ґрунтового, котрий би стягали ті самі власти і такими самими способами, як і податок ґрунтовий. Не знаємо, чи де такий спосіб стягане членьскої вкладки причинив би ся дуже до популярности проєктованих спілок, але що до нашого краю то сумніваємо ся. Для спілки якої такої може то й добре, але ледви чи й для членів.

— Чи і коли та кілько пускати кров зьвірятам? „Як хто вміє, так піє“, — каже приповідка; як наші люди ратують себе в хоробах, так ратують і зьвірята. Доки ще були давні цирулики, то можна було у них підчас торгу побачити повну хату людий, котрі, чи потреба, чи не потреба, давали собі кров пускати, та ще й сварили ся, що їм мало пустив. Той звичай вже перевів ся, бо цирулників вже нема, а коли що й є деякий, то єму не вільно крови пускати. За то сей звичай практикує ся ще досить часто на наших домашних зьвірятах. Але прецї мусить то таки бути добре, коли в деяких случаях не лиш зьвірятам, але й людем кров пускають. А вжеж, але треба знати, в котрих то именно случаях треба кров пустити, а не коли небудь, скоро лиш зьвіря чого небудь занедужає. Длятого треба насамперед знати, що зьвіряти стало ся. Кров пускає ся лиш тогди, щоби борзо усунути небезпечність, яка грозить житю зьвірят, отже в таких хоробах як: запалєнє легких, запалєнє мозку, міхочка серцевого, болони грудної або черевної і запалєнє кишок. Але й в таких случаях треба лиш тогди кров пускати, коли ще можна кров відвести від того місця, де она дуже набігла, отже зараз скоро лиш хороба покаже ся, або першого дня хороби а що найдальше другого дня. Пізнїйше вже непорадно кров пускати, бо зьвіря занадто би ослабило ся і не видержало би хороби. В таких случах як н. пр. перестуда, нестравність і т. п. хороби пусканє крови нічого не поможе. Також не добре єсть пускати кров н. пр. тільній корові на 3 або 4 неділї або таки перед самим отїленєм. — Що до того кілько крови пускати, то досьвід поучив, що найлїпше єсть пускати коневи після того як він живлений, чи добре, чи лихо 4 до 6 лїтрів, так само корові 5 до 6 лїтрів; свини пів лїтри до три чверти, а вівци трохи менше як третину лїтри.

Всячина господарска.

— Стара гуска. Господар Франц Павек в Кляйнріт в Чехії має гуску, котрій вже 18 лїт, а котра за той час вивела єму 308 гусят.

— Управа бураків цукрових. У нас дехто заохочує селян до управи цукрових бураків, а на відворот в Чехії самі фабриканти дуже аґітують за тим, щоби зменшити управу цукрових бураків, а то длятого, щоби не продукувати більше як їх фабрики можуть зужиткувати. — Як зачувати то нашим селянам на Буковині, де заложено аж дві цукроварні, одну в Жучці а другу в Лужанах, відійшла вже охота брати ся до садженя цукрових бураків.

а я виджу по твоїм лици, що ти уважаєш мене за занадто строгого судию. Що можна тобі закинути? Ти стерпів то, що нарушено одну постанову з давних часів. — Чоловік короткозорий і легкодушний, погадав би собі, що то річ малої ваги; але я тобі кажу: Ти подвійно провинив ся, бо то завинила донька короля, на котру всї дивлять ся, і великі і малі, а котрої діла повинні служити за взорець народови. Коли стикане ся з тими, котрих старі постанови обложили найтяжшим пороком, не оскверняє найвисшу, то хиба кого вже? За кілька днїв будуть говорити: парашіти такі люди як і ми, а старий закон, щоби з ними не стикати ся, то дурнота. А коли би нарід так собі розважав і того держав ся, що прецї так легко може бути, то хиба не може і того сказати, що коли хтось в однїй точцї помилив ся, то може і в чім иншім помилити ся? В справах віри, мій сину, нема ніякої дрібниці. Відступиш ворогови одну башту, то він возьме цїлу кріпость. В наших неспокійних часах наша наука то як віз на зубочи гори, під котрого колесами лежить камінь. Мала дитина вийме той камінь, а цїлий віз покотить ся в долину і розібє ся. Подумай собі, що тою дитиною княгиня а тою запорою під колесом то хліб і она хотїлаби єго дати жебракови, щоби єго накормити. Чи позволив би ти їй на то, як би на тім возі були твій батько і твоя матїр, та й все, що тобі миле і дороге? Не відповідаєш на то нічого! Княгиня піде завтра знову до парашіта. Ти будеш чекати на ню в хатї того чоловіка і скажеш їй там, що она провинила ся і потребує нашого очищеня. Сей раз ще дарую тобі всю дальшу кару. Боги дали тобі богатого духа. Старай ся о то, чого тобі бракує; сили до одного — а ти знаєш то одно — все инше придуши в собі, навіть зрадливий голос серця і обманливу власну розвагу. — Ще одно! Пішли лїкарів до хати парашіта і прикажи їм, щоби они з покалїченою так обходили си, як би то була сама королева. Хто знає, де той чоловік мешкає?

— Княгиня — відповів Пентаур — лишила в сьвятини королівского проводиря, Паакера, щоби він завів лїкарів до хати Пінема.

Поважний достойник єрейский усьміхнув ся на то і сказав: Паакер, що має доглядати парашітової дівчини!

На то підняв Пентуар трохи несьміливо і нїби перепрошуючи, очи в гору, котрими доси споглядав заєдно в долину та зітхнувши сказав: А Пентаур, городників син, має доньці короля відмовити чистоти!

Пентуар, слуга богів і Пентуар єрей буде мати дїло не з донькою короля, але з тою, що провинила ся против закона — відповів Амені поважно. — Скажи Паакерови, що я хочу з ним поговорити.

Поет поклонив ся низько і вийшов з комнати, а достойник єрейский замуркотів сам до себе: Ще не такий, як повинен бути, і моя бесїда позістала без успіху.

Відтак замовк, ходив задуманий по комнаті та став півголосом говорити сам до себе: А все-таки той молодець призначений до великих річий. Якого би то дару єму не доставало? Уміє учити ся, мислити, відчувати і позискувати собі серця — навіть і моє. Удержав ся чистим і скромним...

На сих словах спинив ся старший єрей, вдарив рукою об поруче стоячого перед ним крісла і сказав: От чого єму не достає! Ще не знає жару честилюбивости. Треба в нїм єго розжарити для єго власного добра!

(Дальше буде).

Телеґрами.

Відень 18 січня. Wiener Ztg. оголошує цїсарску санкцию ухваленого галицким соймом закона в справі удїленя радї повітовій в Грибові дозволу на затягненє позички 20.000 К.

Новий Йорк 18 січня. З Мехіка доносять, що там в многих околицях дало ся чути сильне, 55 секунд треваюче землетрясенє. Богато домів повалило ся а суть і жертви в людях.

Льондон 18 січня. Князь Уельский відїде дня 24 с. м. вечером до Берлина.

Константинополь 18 січня. Султаньске іраде оголошує удїленє остаточної концесиї на будову баґдадскої зелїзницї.

Пекін 18 січня. Дня 14 січня в ночи напали Японцї на австрийску варту; в борбі погиб один японьский вояк.

Надіслане.

Всїлякі купони

і вильосовані вартістні папери

виплачує без почисленя провізиї або коштів

Контора виміни

ц. к. управ. гал. акц.

Банку гіпотечного.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

Торговля вина ЛЮДВИКА ШТАДМІЛЕРА у Львові **при ул. Краківскій ч. 9** продає вино шампаньске Йосифа Терлей і Спілки в Будапешті „TALISMAN SEC“ по дуже приступних цінах.

„NEKTAR“

Головний склад у Відни, VI., Webgasse 28.

Товариство для торговлї і складів чаю

Братів К. і Ц. Попов у Москві.

Ц. і к. надворні доставці Австро-Угорщини. **Доставці Двора царско-російского**

Надворні доставці кор. Вел. королїв: Греции, Швеции і Норвегії, Бельгії і Румунії.

Золотий медаль в р. 1892. **Grand prix** в р. 1900, найвисша відзнака на загальних виставах в Парижи,

Grand prix найвисша відзнака на виставі в Антверпії 1894 р.

Золотий медаль найвисша відзнака на виставі в Штокгольмі 1897 р.

Цінник.

Ціни в коронах за одну коробку російскої ваги (1 фунт. рос. = 410 грам.)

Вага пачки в фунт. рос.	Nr. 0	1	2	3	3/4	4	5	6	7	8	Чай з Цейльону
1/1	15·20	11·—	10·—	9·—	8·20	7·60	6·70	5·80	5·20	4·30	6·70
1/2	7·60	5·50	5·—	4·50	4·10	3·80	3·35	2·90	2·60	2·15	3·35
1/4	3·80	2·75	2·55	2·25	2·05	1·90	1·70	1·45	1·30	1·10	1·70
1/8	—	—	—	—	1·05	—·95	—·85	—·75	—·65	—·55	—·85

При закупні за 20 корон, транспорт і опаковане безплатко.

ОБРАЗИ СЬВЯТИХ

Важне для родин і шкіл!

Вечеря Господня *Леонарда да Вінчі* рит. на міди величини 44×80 цм. 12 зр.

Сикстиньска Мадонна *Рафаеля* величини 41×31 цм. . . . . 4 зр.

Непорочне почате *Мурілля* величини 42×32 цм. . . . . 4 зр.

Христос при кирници з Самаританкою *Караччі'ого* величини $37^1/_2$×63 цм. 4 зр.

Ecce Homo *Івіда Рені* вел. 49×39 цм. 5 зр.

Христос несучий хрест *Рафаеля* величини 52×36 цм. . . . . 4 зр.

Всї ті образи (штихи) наведених славних малярів нові, надають ся дуже добре до шкіл і суть о 50% дешевші як в торговлях образами. Висилають ся лише за послїплатою вже офранковані. Замовляти **у М. Кучабіньского**, Львів, ул. Чарнецкого.

MAYER'S-CONVERSATIONS LEXIKON

Пяте цїлком перероблене і побільшене видане, повне.

В 17-ох дуже хорошо оправлених томах з шкіряними хребтами і рогами, обіймає: 100.000 статей, 17.500 сторін тексту, 10.000 ілюстраций, карт і плянів, 1000 таблиць і додатків, 158 ілюстраций хромолїтоґр., 290 карт.

Крім того два томи доповняючі і один том спису (Registerband).

Разом 20 томів по зр. 6.

Поява нового виданя того твору, одинокого в загальній лїтературі, єсть лїтератским явищем не малої ваги. Розійшлось єго в 4-ох виданях більше як півтора мілярда примірників і придбало собі заслужену славу, як найвеличавійший сучасний твір, як словар людского знаня.

Той лексикон можна дістати в комплеті, всі томи нараз на сплату **по 3 зр. місячно.**

Замовленя приймає **А. ЛЯНДОВСКИЙ,** Львів, Пасаж Гавсмана.

СТЕЛЛЯ найновійший інструмент сальоновий швайцарский, самограй, ноти металеві без гачиків в ріжних величинах. Продає **Соболєвский** годинникар у Львові, площа Марийска (готель француский).

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).